സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾ തമസ്കരിച്ച പെൺയാത്രാഖ്യാനങ്ങൾ

ലേഖ എൻ. കെ

ഗവേഷക, കണ്ണൂർ യൂണിവേഴ്സിറ്റി

സംഗ്രഹം

സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾ തമസ്കരിച്ച പെൺയാത്രാഖ്യാനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അന്വേഷണമാണ് പ്രബന്ധം. സ്ത്രീ എഴുത്തുകളെയും സാഹിത്യത്തെയും ലാഘവബുദ്ധിയോടെ കാണുകയും നിരസിക്കുകയും ചെയ്തതിനു പിന്നിൽ പ്രവർത്തിച്ചത് സമൂഹത്തിന്റെ സമസ്തമണ്ഡലങ്ങളിലും വ്യാപിച്ചിരുന്ന ലിംഗാധികാരം തന്നെയാണ്. എഴുത്ത് എന്നതുപോലെതന്നെ യാത്രയും ആണിന്റെമാത്രം അവകാശമായിരുന്നു. സ്ത്രീ എഴുതിയതുകൊണ്ടുമാത്രം യാത്രാവിവരങ്ങളായി പരിഗണിക്കാതെപോയ ആദ്യകാലകൃതികൾ കണ്ടെത്തുകയും അവയെ ചരിത്രത്തിൽ ചേർക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോഴാണ് യാത്രാവിവരണസാഹിത്യചരിത്രം പൂർണ്ണമാകുന്നത്.

താക്കോൽവാക്കുകൾ: തിരസ്കരണം–ആൺകോയ്മ–ആണധികാരം–തമസ്കരണം–വ്യവസ്ഥാപിതം–അദൃശ്യത

ഇന്നുവരെ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിലെല്ലാം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് ആണിന്റെ ചരിത്രമാണ്. പല നാടും നാട്ടാരെയും വെട്ടിപ്പിടിച്ച് മുന്നേറിയ ആണിന്റെ വിജയഗാഥയുടെ ചരിത്രം. ഈ പോരാട്ട വഴികളില്ലാം കൂടെ, ചിലപ്പോൾ മുമ്പിലും മറ്റു ചിലപ്പോൾ പിന്നിലുമായി സഞ്ചരിച്ച പെണ്ണിനെ ചരിത്രം അവഗണിക്കുകയായിരുന്നു. ചരിത്രാതീതകാലം മുതൽ ആധുനികകാലം വരെയുള്ള ചരിത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെല്ലാം തന്നെ ഈയൊരു തിരസ്കരണം കാണാൻസാധിക്കും. ആൺകോയ്മ അധികാരം കൈയാളിയിരുന്ന സാമൂഹികജീവിതത്തിൽ സ്ത്രീയെ ഒരു സമൂഹജീവിയായി കരുതിയിരുന്നില്ല. അധികാരമില്ലാത്തവർക്ക് ചരിത്രവുമില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ടാണ്

സാമൂഹിക സമത്വത്തിന് വേണ്ടി പൊരുതിയ സ്ത്രീകളെല്ലാം തന്നെ ഇതേ സമരചരിത്രങ്ങളിൽ നിന്നുപോലും അദൃശ്യയായിത്തീർന്നത്. പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട എല്ലാ വിഭാഗങ്ങൾക്കും ചരിത്രമില്ലാതെ പോയതിനും കാരണം ഇതുതന്നെ. എഴുത്തിന്റെ ചരിത്രവും പുരുഷന്റേതു മാത്രമായതിനു പിന്നിലും ഇതേ പ്രത്യയശാസ്ത്രമാവണം പ്രവർത്തിച്ചിരിക്കുക.

എഴുത്ത് പുരുഷന്റെ മാത്രം അവകാശമായി കരുതിയിരുന്ന ആൺകോയ്മാവ്യവസ്ഥിതി സാഹിത്യമണ്ഡലത്തിൽ നിന്നും എന്നും എക്കാലവും സ്ത്രീയെ അകറ്റിനിർത്തി. പ്രതിസന്ധികളെയും പ്രതിബന്ധങ്ങളെയും തരണം ചെയ്ത് അപാരമായ ഇച്ഛാശക്തിയോടെ മുന്നോട്ട് വന്ന സ്ത്രീകളെയും അവരുടെ കൃതികളെയും വ്യവസ്ഥാപിത സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളെല്ലാം ബോധപൂർവ്വമോ അബോധപൂർവ്വമോ, തിരസ്കരിക്കുകയായിരുന്നു. എഴുത്തിന്റെ കുലപതികളായ ആൺ പുംഗവൻമാരിൽ നിന്നും യാതൊരുവിധ പ്രോത്സാഹനവും ലഭിച്ചില്ലെന്ന് മാത്രമല്ല പലപ്പോഴും ആക്രമണങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും അപമാനങ്ങളുമാണ് ഇവർക്ക് നേരിടേണ്ടി വന്നത്.

“തുണീമണിമേലിലിത്തരം കൊ-
ള്ളരുതാത്തവ തീർത്തുകൊണ്ടിരുന്നാൽ
മുറിമുണ്ടുകളല്ല, നല്ല വേലി-
ത്തറി കൊണ്ടൊന്നു തരും തരം വരുമ്പോൾ”

എന്ന് ഒരു കവയിത്രിയോട് അമ്പാടി കുഞ്ഞുകൃഷ്ണപൊതുവാൾ പറഞ്ഞതായി ഉള്ളൂർ രേഖപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. സ്ത്രീയുടെ എഴുത്തുകൾക്ക് നേരെ ഇത്തരം അവഹേളനങ്ങൾ ചൊരിയുന്ന പുരുഷകേസരികൾ അടക്കിവാണ സാഹിത്യരംഗത്തേക്കു കടന്നുചെല്ലാൻ ധൈര്യം കാണിച്ച ആദ്യകാല എഴുത്തുകാരികളെ കണ്ടില്ലെന്നു നടിക്കുന്നതിലെ അനീതി എത്ര വലുതാണ്. ഇവരുടെ കൃതികളെ സാഹിത്യഗുണമില്ലാത്തതായും പുരുഷ രചനയുമായി താരതമ്യം ചെയ്യാൻ പോലും പറ്റാത്തതായി പറഞ്ഞു കൊണ്ടാണ് പുരുഷവിരചിത സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾ അവിടെയും തങ്ങളുടെ അധികാരം ഉറപ്പിച്ചത്.

കേരളത്തിലെ പ്രാചീനസാഹിത്യത്തിൽ സ്ത്രീകളൊന്നും തന്നെ കർത്തൃസ്ഥാനത്തുനിന്നും കർമ്മസ്ഥാനത്തേക്കു വരുന്നില്ല. സ്വതന്ത്രചിന്തയുടെ അഭാവമാകാം ഇതിനുകാരണം എന്നു കരുതാം. ആധുനികവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ആരംഭത്തോടെയാണ് സ്വതന്ത്രരായി ചിന്തിക്കുന്ന ഏതാനും സ്ത്രീകൾ സാഹിത്യരംഗത്തേക്കു കടന്നുവരുന്നത്. ഇവർ പലരും തങ്ങളുടെ സർഗ്ഗശേഷി പ്രകടിപ്പിച്ചു തുടങ്ങിയത് ആദ്യകാല മാസികകളിലാണ്.

സ്ത്രീ വിമോചന ആശയങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കാനും തങ്ങളുടെ വർഗ്ഗത്തെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരാനും ഇവരുടെ ശ്രമങ്ങൾക്കു കഴിഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ ഉണർന്നുവന്ന പല എഴുത്തുകാരികളും പക്ഷേ സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾക്കു പുറത്തുതന്നെയായിരുന്നു എന്നും കാണാം.

ആദ്യകാലത്ത് സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളിലെല്ലാം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത് തമ്പുരാട്ടികളും കെട്ടിലമ്മമാരുമൊക്കെയാണ്. വെറും നേരമ്പോക്കിനുവേണ്ടി കാവ്യരചനയിൽ ഏർപ്പെട്ട ഇവരുടെ കൃതികൾ സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളിൽ പരാമർശിക്കാൻ പോലുമുള്ള യോഗ്യതയില്ലാത്തവയായിരുന്നു. സാഹിത്യ ചരിത്രങ്ങളിൽ ആദ്യമായി രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ട പേര് മനോരമത്തമ്പുരാട്ടിയുടേതാണ്. സാഹിത്യ പ്രവർത്തനത്തെയും എഴുത്തിനെയും ഗൗരവത്തോടെ സമീപിച്ച ആദ്യകാല എഴുത്തുകാരി കുട്ടിക്കുഞ്ഞു തങ്കച്ചിയാണ്. അവരുടെ സംഭാവനകളെ പറ്റി “വിലയേറിയ സമയത്തെ അവർ ഗൃഹഭരണാധികാരികളും മറ്റും വ്യയം ചെയ്യുന്നതിനോടുകൂടി കവിതാരചനയിലും ഗ്രന്ഥരചനയിലും സംഗീതാദികലകളിലും കൂടി ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വരുന്നത് വളരെ ആശ്ചര്യം” എന്നാണ് മലയാളത്തിലെ ആദ്യസാഹിത്യ ചരിത്രകാരനായ പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള പറയുന്നത്. സ്ത്രീയുടെ ഇടം ഗൃഹമാണെന്നും, കൃത്യമായി പറഞ്ഞു വയ്ക്കുകയാണിവിടെ. അതിനിടയിൽ സാഹിത്യത്തിലേക്ക് കടന്നു വരാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് ആശ്ചര്യമായി കരുതുന്നതിലെ ആൺബോധം ചിന്തനീയമാണ്.

സ്ത്രീശക്തിയെകുറിച്ച് മലയാളികളെ ബോധവാന്മാരാക്കിക്കൊണ്ട് ശക്തമായ സ്ത്രീസാന്നിധ്യമായി മലയാളസാഹിത്യത്തെ സമ്പന്നമാക്കിയ തോട്ടയ്ക്കാട്ട് ഇക്കാവമ്മയെക്കുറിച്ചും വിമർശനങ്ങൾ ഏറെയായിരുന്നു. ഗൃഹകൃത്യാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ കൊണ്ടും സൗന്ദര്യശീലാദി ഗുണങ്ങൾകൊണ്ടും തൃപ്തിയടയാത്ത സാമർഥ്യക്കാരികളാണ് സാഹിത്യരചനയ്ക്ക് മുതിരുന്നതെന്ന് സി. പി. അച്യുതമേനോൻ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ‘തോട്ടക്കാട്ടെ കവനമണി കവയ്ക്കട്ടെ’ തുടങ്ങിയ പരിഹാസശരങ്ങളുടെ മൂർച്ചയേറ്റിട്ടും ഈ സ്ത്രീകൾ തളർന്നില്ല. ഇത്തരം പുരുഷ പ്രതിരോധങ്ങളെയെല്ലാം നിഷ്പ്രഭമാക്കികൊണ്ട് സ്ത്രീകൾ പിന്നെയും എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആൺചരിത്രം അവയെ തുടച്ചുനീക്കാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടുമിരുന്നു എന്നുള്ളതാണ് നിഷേധിക്കാനാവാത്ത സത്യം. സ്ത്രീകൾക്ക് അനുഭവങ്ങളില്ലെന്നും കാമ്പില്ലാത്ത എഴുത്താണ് അവരുടേത് എന്നുമൊക്കെ പുരുഷനതിന് ന്യായങ്ങൾ കണ്ടെത്തി.

സ്ത്രീ എഴുത്തുകളെയും സാഹിത്യത്തെയും ഇത്ര ലാഘവത്തോടെ

നിരസിക്കുന്നതിനു പിന്നിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് സമൂഹത്തിന്റെ സമസ്ത മണ്ഡലങ്ങളിലും വ്യാപിച്ചിരുന്ന ലിംഗാധികാരം തന്നെയാണ്. എഴുത്ത് എന്നതുപോലെതന്നെ യാത്രയും ആണിന്റെ മാത്രം അവകാശമായിരുന്നു. പൊതുമണ്ഡലത്തിലേക്കുള്ള സ്ത്രീയുടെ കടന്നുവരവിനെ തടയിടാൻ പുരുഷൻ എടുത്ത അടവുകൾക്ക് കണക്കില്ല. എന്നിട്ടും അവൾ സഞ്ചരിച്ചു. തീർഥ യാത്രകളായും അനുയാത്രകളായും തുടങ്ങിയ അവളുടെ യാത്രാചരിതം ഒറ്റയ്ക്കുള്ള സ്വതന്ത്രമായ പെൺയാത്രകളിൽ എത്തിനിൽക്കുന്നു. പക്ഷേ പുരുഷനിർമ്മിതമായ യാത്ര ചരിത്രങ്ങളെല്ലാം ഇതിനെ കണ്ടില്ലെന്നു നടി ക്കുകയായിരുന്നു. സ്ത്രീ എഴുതിയതുകൊണ്ടുമാത്രം യാത്രാവിവരണങ്ങളായി പരിഗണിക്കാതെപോയ ആദ്യകാലകൃതികൾ കണ്ടെത്തുകയും അവയെ ചരിത്രത്തിൽ ചേർക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോഴേ യാത്രാവിവരണസാഹിത്യത്തി ന്റെ ചരിത്രം പൂർണമാവൂ.

മലയാളത്തിലെ വ്യവസ്ഥാപിത സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളെല്ലാം തന്നെ സ്ത്രീകളായ എഴുത്തുകാരെ തമസ്കരിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണാം. എഴുത്തുകാരി കളെ ആശ്ചര്യത്തോടെ നോക്കുന്ന മലയാളത്തിലെ ആദ്യ സാഹിത്യച രിത്രമായ മലയാളഭാഷാചരിത്രം മുതൽ ഈ അവഗണ തുടങ്ങുന്നു. സാഹി ത്യചരിത്രങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രമുഖമായ ഉള്ളൂരിന്റെ സാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ പോലും സ്ത്രീകൾക്കു വേണ്ട സ്ഥാനം ലഭിച്ചുകാണുന്നില്ല. സ്വാതന്ത്ര്യലബ്ധിക്കു മുൻപ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതായി ആകെ 12 എഴുത്തുകാരികളെയാണ് അദ്ദേഹം പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്. ഒരു പെൺയാത്രാവിവരണവും അതിന്റെ സമീപ ത്തൊന്നും വരുന്നില്ല.

കെ.എം. ജോർജ് എഡിറ്റുചെയ്ത ആധുനികസാഹിത്യചരിത്രം പ്രസ്ഥാ നങ്ങളിലൂടെ എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ സ്ഥിതിയും മറ്റൊന്നല്ല. ഇത് പിന്നീട് ആധുനികമലയാളസാഹിത്യമെന്ന പേരിൽ എൻ. സാം എഡിറ്റ് ചെയ്തിറ ക്കിയപ്പോൾ, എം.കെ. മാധവൻ നായർ തയ്യാറാക്കിയ യാത്രാവിവരണപ ഠനത്തിൽ ഏതാനും സ്ത്രീ യാത്രാവിവരണങ്ങൾക്ക് സ്ഥാനം നൽകുന്നുണ്ട്. എങ്കിലും ഏതാണ്ട് 50 പേജുകൾ സഞ്ചാരസാഹിത്യചരിത്രരചനക്കു വേണ്ടി മാറ്റിവയ്ക്കുമ്പോഴും പെൺയാത്രാഖ്യാനങ്ങളുടെ ഇടം ചുരുങ്ങിപ്പോയില്ലേ എന്നുതന്നെതോന്നും. ആദ്യകാലം മുതൽ സമകാലികഘട്ടം വരെയുള്ള കൃതികളെപ്പറ്റി ഇതിൽ പറയുന്നുമുണ്ട്.

ഭാഷാഗദ്യസാഹിത്യചരിത്ര രചയിതാവായ ടി.എം. ചുമ്മാർ, മിസ്സിസ് സി. കുട്ടൻ നായർ, തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മ, കെ. ഗൗരിയമ്മ

തുടങ്ങി ഏതാനും സ്ത്രീ യാത്രികരുടെ പുസ്തകങ്ങളെപ്പറ്റി ചെറിയ കുറിപ്പുകൾ കൊടുക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ആദ്യത്തെ പെൺയാത്രാ വിവരണമായി രേഖപ്പെടുത്തി കാണുന്നത് മിസ്സിസ്. സി. കുട്ടൻ നായർ രചിച്ച ഞാൻ കണ്ട യൂറോപ്പ് എന്ന കൃതിയെയാണ്.

എൻ. കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ കൈരളിയുടെ കഥ എന്ന പുസ്തകത്തിൽ വളരെ ചെറിയ ഇടം മാത്രമാണ് സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തിന് ലഭിക്കുന്നത്. അതിൽ സുപ്രധാന സഞ്ചാരസാഹിത്യകൃതികളുടെ പേരുകൾ പറയുന്ന കൂട്ടത്തിൽ ഒരു പെൺയാത്രാഖ്യാനവും കടന്നുവരുന്നില്ല. എരുമേലി പരമേശ്വരൻ പിള്ളയുടെ മലയാളസാഹിത്യചരിത്രം കാലഘട്ടങ്ങളിലൂടെ എന്ന പുസ്തകത്തിൽ സ്ത്രീ യാത്രികരെ കുറച്ചേറെയെങ്കിലും പരാമർശിച്ചുകാണുന്നു. എന്നാൽ തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മയുടെ ഒരു തീർഥയാത്രയെക്കുറിച്ച് യാതൊരു പരാമർശവുമില്ല ഇവിടെയും പെൺയാത്രികരെ അടയാളപ്പെടുത്തുന്നതിൽ കാണിക്കുന്ന പിശുക്ക് ശ്രദ്ധയർഹിക്കുന്നു.

പന്മന രാമചന്ദ്രൻനായരുടെ സമ്പൂർണമലയാളസാഹിത്യചരിത്രം എന്ന പുസ്തകത്തിൽ സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ച് ഡോക്ടർ മാധവൻ കുട്ടി എഴുതിയ പഠനത്തിൽ തീർഥയാത്രകൾ ഭാരതതീർഥയാത്രകൾ എന്ന തലക്കെട്ടിൽ തീർത്ഥയാത്രാവിവരണങ്ങളുടെ പേരുകൾ പറഞ്ഞുപോകുമ്പോൾ തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മയുടെ ഒരു തീർഥയാത്ര പരാമർശിക്കുന്നു. അതുപോലെ യൂറോപ്യൻ പര്യടനത്തെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ മിസ്സിസ് സി കുട്ടൻ നായരുടെ ഞാൻ കണ്ട യൂറോപ്പിനെയും രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. എന്നാൽ ഇതിനുശേഷം ഒരു സ്ത്രീയും യാത്രാവിവരണം എഴുതിയിട്ടില്ല എന്നാണ് ഈ പുസ്തകം വായിക്കുമ്പോൾ തോന്നുക. കൽപ്പറ്റ ബാലകൃഷ്ണന്റെ മലയാളസാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ ഒരു ചെറിയ വിഭാഗം മാത്രമാണ് സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തെ കുറിച്ച് പറയുന്നത്. ഒരു പെൺയാത്രയെക്കുറിച്ചും ഇതിലും കാണുന്നില്ല

ചരിത്രം തമസ്കരിച്ചവർ

എഴുത്ത് എന്നതു ചരിത്രപരമായി ആൺകേന്ദ്രിതമായ ഒന്നാണ്. അത് അവന്റെ അവകാശവും അധികാരവുമാണെന്ന് അവൻ കരുതുന്നു. സർഗ്ഗാത്മകതയുടെ നിർവ്വചനം തൊട്ടുള്ള എല്ലാത്തിന്റെയും അധികാരം കൈയടക്കിക്കൊണ്ടാണ് പുരുഷൻ എവിടെയുമുള്ള ലോകത്തിന്റെ അധിപതിയായത് പി. ഗീത എഴുത്തമ്മമാർ എന്ന കൃതിയിൽ പറയുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ മേഖലയിലേക്കുള്ള സ്ത്രീയുടെ കടന്നുവരവ് അത്ര എളുപ്പമായിരുന്നില്ല.

ലിംഗപദവീബദ്ധമായ നിയന്ത്രണങ്ങളും വിലക്കുകളും മെരുക്കങ്ങളും അത്രകണ്ട് ശക്തമായി അവളുടെ എഴുത്തിന് തടയിട്ടു. പലരതരത്തിലുള്ള പ്രതിസന്ധികളെ തരണം ചെയ്തുകൊണ്ടും വ്യവസ്ഥാപിതമായ അധീശശക്തികളോട് നിരന്തരം ഇടഞ്ഞുകൊണ്ടുമാണ് ഒരു പെണ്ണ് തന്റെ സർഗ്ഗാത്മകമേഖലകൾ തേടുന്നത്. അധീശവ്യവഹാരങ്ങളിലെ സ്ഥല-കാലങ്ങൾക്കു പുറത്താണ് പെണ്ണ് എന്നതിനാൽ മറ്റെന്തിലേക്കുമെന്നപോലെ എഴുത്തിലേക്കുമുള്ള കവാടങ്ങൾ അവൾക്ക് സ്വയം ഉന്തിത്തുറക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു (പി. ഗീത).

വളരെ പരിമിതമായ അവസരങ്ങളെയും അനുഭവങ്ങളെയും മുതൽക്കുട്ടാക്കി സ്ത്രീ ചെയ്ത യാത്രകളെയും അതിന്റെ സാഹിത്യരൂപത്തെയും തുടക്കം മുതലേ ഇല്ലാതാക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതായിക്കാണാം. ഇരുപതാംനൂറ്റാണ്ട് ആദ്യം മുതൽ സ്ത്രീകൾ സഞ്ചരിക്കുകയും അനുഭവവിവരണം എഴുതുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 1925-ൽ തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മ എഴുതിയ 'ഒരു തീർഥയാത്ര' ആണ് ആദ്യ പെൺയാത്രാഖ്യാനം. 1925-ൽ രചിക്കപ്പെട്ട തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മയുടെ ഒരു തീർഥയാത്ര മലയാളത്തിലെ ആദ്യ പെൺയാത്രാഖ്യാനമാണ് എന്നാൽ സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളിൽ പലതിലും ഈ കൃതിക്ക് അർഹമായ സ്ഥാനം കൊടുത്തു കാണുന്നില്ല. സഹോദരനായ ഡോ. ടി.എം. നായരുടെ ഭൗതിക അവശിഷ്ടങ്ങൾ ഗംഗയിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനും ശേഷക്രിയകൾ ചെയ്യുന്നതിനുമാണ് 1921-ൽ ഇവർ കാശിക്കു പോകുന്നത്. മദിരാശിയിൽ നിന്ന് ആരംഭിക്കുന്ന യാത്രയിൽ ജഗന്നാഥപുരി, കൽക്കത്ത, ഗയ, കാശി, അലഹബാദ്, അയോധ്യ, രാമേശ്വരം എന്നീ സ്ഥലങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നു. എത്തിച്ചേരുന്ന ഓരോ ഇടങ്ങളും സ്ഥലപുരാണ സഹിതം പ്രാർഥനയോടെയാണ് അവർ വിവരിക്കുന്നത്. സ്ഥലവിവരണങ്ങൾ, കാഴ്ച, ചരിത്രം എന്നിങ്ങനെ ഒരു യാത്രാഖ്യാനത്തിനു വേണ്ടതെന്നു കരുതുന്ന ഘടകങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും ഈ കൃതി സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തിൽ നിന്നും പുറം തള്ളപ്പെടുകയാണ് ഉണ്ടായത്. ഇതിനു കാരണമന്വേഷിക്കുമ്പോഴാണ് ആൺകോയ്മവ്യവസ്ഥിതിയുടെ അധികാരരാഷ്ട്രീയം പ്രവർത്തിക്കുന്നതെങ്ങനെ എന്നു മനസ്സിലാവുക.

തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മ

മലയാളത്തിലെ ആദ്യകാല എഴുത്തുകാരികളിൽ പ്രധാനിയും വിവർത്തകയുമായിരുന്നു. സാഹിത്യത്തിന് ഒട്ടേറെ ഉത്കൃഷ്ടകൃതികൾ സംഭാവന ചെയ്തു. ലക്ഷ്മീഭായി, മഹിളാരത്നം തുടങ്ങിയ മാസികകളിലെല്ലാം അവരുടെ

കൃതികൾ അച്ചടിച്ചു വന്നിട്ടുണ്ട്.

വനിതാ മുടി മണിയാം തരവ-
ത്തമ്മാളുവമ്മ തൻ കൃതികൾ
നിരവധി ശിവ ശിവ കൗതുക
പരവശരാക്കുന്ന സഹൃദയന്മാരെ

എന്നിങ്ങനെ കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ അവരെ പ്രശംസിച്ചിട്ടുള്ളതായി രാമങ്കരി രാധാകൃഷ്ണൻ മഹിളകൾ മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ എന്ന കൃതിയിൽ പറയുന്നുണ്ട് (പു. 21). 1919-ൽ കൊച്ചി രാജാവ് ഇവരെ 'സാഹിത്യ സഖി' ബിരുദംനല്കി ആദരിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. നാടുകടത്തപ്പെട്ട സ്വദേശാഭിമാനി രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ളയ്ക്കും കുടുംബത്തിനും അഭയംകൊടുത്ത അമ്മാളുവമ്മ തന്നെയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യയായ കല്യാണിക്കുട്ടിയമ്മയുടെ പ്രസിദ്ധകൃതിയായ വ്യാഴവട്ടസ്മരണകൾക്ക് അവതാരിക എഴുതുന്നതും. ഒരു സ്ത്രീയുടെ കൃതിക്ക് മറ്റൊരു സ്ത്രീ അവതാരിക എഴുതുന്നതും ആദ്യമായിരുന്നു. 1914-ൽ അവർ രചിച്ച കമലാഭായി അഥവാ ലക്ഷ്മിവിലാസത്തിലെ കൊലപാതകം ആണ് മലയാളത്തിൽ ഒരു സ്ത്രീ എഴുതിയ ആദ്യ അപസർപ്പകനോവലെന്നും കരുതുന്നു. മലയാളത്തിൽ ഇത്രമാത്രം സാഹിത്യസംഭാവനകൾ നല്കിയ തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മയെപ്പോലൊരാളുടെ യാത്രാവിവരണകൃതി സാഹിത്യചരിത്രകാരന്മാരുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെട്ടിട്ടില്ല എന്നു പറയുന്നതിലെ അനൗചിത്യം ചെറുതല്ല.

ഭാഷാസാഹിത്യചരിത്രങ്ങളിൽ

ഭാഷാസാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ, മസ്സിസ് സി. കുട്ടൻ നായർ എഴുതിയ ഞാൻ കണ്ട യൂറോപ്പിനെയാണ് ആദ്യ സ്ത്രീ യാത്രാവിവരണമായി പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള കണക്കാക്കുന്നത്. പദ്യസാഹിത്യചരിത്രകാരനായ ടി.എം. ചുമ്മാറും ഇതേ അഭിപ്രായമാണ് രേഖപ്പെടുത്തിക്കാണുന്നത്. ഞാൻ കണ്ട യൂറോപ്പ് മിസിസ്സ് സി. കുട്ടൻ നായരുടെ ഒരു സഞ്ചാരസാഹിത്യകൃതിയാണെന്നും ഒരു കേരളീയവനിതയിൽനിന്നും ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ആദ്യമായി ലഭിച്ച സംഭാവനയും ഇതുതന്നെയെന്നും അദ്ദേഹം പറയുന്നു. തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മയുടെ ഒരു തീർത്ഥയാത്രയെപ്പറ്റി പരാമർശംപോലുമില്ല. കാശിക്കപ്പുറം രാജ്യമില്ലെന്ന് കുറച്ചുമുമ്പുവരെ സാധാരണജനങ്ങളുടെയിടയിൽ ഒരു വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നുവല്ലോ. അതിനാൽ അന്നത്തെ പരദേശങ്ങളുടെ പരമാവധി തന്നെയായിരുന്നു കാശി (ഗദ്യസാഹിത്യചരിത്രം, ടി.എം. ചുമ്മാർ, 1964, 305) എന്നുപറയുന്ന അദ്ദേഹം കാശിയാത്രയുടെ വിവരണം നടത്തിയ

കട്ടയാട്ട് ഗോവിന്ദമേനോൻ, മാനവിക്രമൻ ഏട്ടൻ തുടങ്ങിയവരെപ്പറ്റി യൊക്കെ പറയുന്നുണ്ട്. അപ്പോൾ പിന്നെ കാശി യാത്രയായതുകൊണ്ടല്ല ഈ കൃതിയെ അദ്ദേഹം കാണാതെപോയത്. തീർഥാടനപരമായതാണ് കാരണമെങ്കിൽ ആദ്യ യാത്രാവിവരണകൃതിയായ വർത്തമാനപുസ്തകം മാർപ്പാപ്പയെ സന്ദർശിക്കാൻ റോമിലേക്ക് നടത്തിയ തീർത്ഥയാത്രയായി രുന്നുവല്ലൊ. അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ ഈ അവഗണനയ്ക്ക് മറ്റുകാരണങ്ങൾ കണ്ടെത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ആധുനികമലയാളസാഹിത്യം പ്രസ്ഥാനങ്ങളിലൂടെ എന്ന ഡോക്ടർ കെ.എം. ജോർജ് എഡിറ്റ് ചെയ്തു പുറത്തിറക്കിയ കൃതിയിൽ തീർത്ഥാട നപരമായ യാത്രകൾ എന്ന് പ്രത്യേകം തിരിച്ചു പഠിക്കുമ്പോൾപോലും തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മയുടെ ഒരു തീർത്ഥയാത്രയെപ്പറ്റിയുള്ള പരാമർശം ഉണ്ടായില്ല. എന്നാൽ ഇത് പിന്നീട് സമ്പൂർണമലയാള സാഹിത്യചരിത്രം ആയി എഡിറ്റ് ചെയ്തു പുറത്തിറക്കിയപ്പോൾ, എം.കെ. മാധവൻ നായർ തയ്യാറാക്കിയ യാത്രാവിവരണപഠനങ്ങളിൽ തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മയുടെ തീർത്ഥയാത്രയെപ്പറ്റി പറഞ്ഞുപോകുന്നു. എരുമേലി പരമേശ്വരൻപിള്ള യുടെ 'മലയാള സാഹിത്യചരിത്രം കാലഘട്ടങ്ങളിലൂടെ' എന്ന പുസ്തകത്തി ലും തീർത്ഥയാത്രകളെ തരംതിരിച്ച് പഠിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ അതിലും തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മ എന്നൊരു പേരു കാണുന്നേയില്ല. ഒരു സാഹിത്യ കൃതി എന്നനിലയിൽ ഉന്നതമൂല്യം ഈ ഗ്രന്ഥത്തിനില്ല. എന്നാണ് സഞ്ചാര സാഹിത്യത്തെപ്പറ്റി മാത്രം പ്രത്യേകമായിറക്കിയ ചരിത്രഗ്രന്ഥത്തിൽ കെ. രമേശ് ചന്ദ്രൻ പറയുന്നത് (1989: 85).

മഹിളകൾക്ക് സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളിലുള്ള സ്ഥാനം നിർണയിക്കാൻ എഴുതപ്പെട്ട രാമങ്കരി രാധാകൃഷ്ണന്റെ 'മഹിളകൾ മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മയെ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇവരുടെ ഇതര സാഹിത്യകൃതികളെപ്പറ്റി പറയുന്നുണ്ട്, എങ്കിലും യാത്രാ വിവരണത്തെപ്പറ്റി ഒന്നും പറയുന്നില്ല. കാശിവരെയുള്ള ഭാരതത്തിലെ ക്ഷേത്രങ്ങളിലെല്ലാം ദർശനംനടത്തി സംതൃപ്തിയടയുന്നതിനവർക്കു സാധിച്ചു (പു. 24). എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തി കാണുന്നുണ്ട്. എങ്കിലും അതൊരു പുസ്തകമായതിനെപ്പറ്റി ഗ്രന്ഥകാരന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ വന്നിട്ടില്ല. 2012 - മഹിള കളെപ്പറ്റി എഴുതപ്പെട്ട പുസ്തകത്തിൽ പോലും തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മയുടെ യാത്രാവിവരണകൃതിയെപ്പറ്റി പറയുന്നില്ല എന്നത്, ഇതുവരെ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളുടെ പോരായ്മയെയാണ് എടുത്ത് കാട്ടുന്നത്. ഇത്ത രമൊരു സാഹചര്യത്തിലാണ് ഇതുപോലൊരു പഠനത്തിന്റെ പ്രസക്തി വർദ്ധിക്കുന്നത്.

തമസ്കരണത്തിനു പിന്നിൽ

സഞ്ചാരസാഹിത്യം എന്ത്? എങ്ങനെ? എന്നെല്ലാം ഇതു വരെ നിർവ്വചിച്ചു വച്ചിട്ടുള്ളത് പുരുഷവർഗ്ഗമാണ് അതിന്റെ മൂല്യനിർണയവും അവന്റെ അധികാരമാണ്. അപ്പോൾ പിന്നെ ഇന്നയൊരു കൃതിയുടെ തമസ്കരണത്തിനു കാരണവും അവർക്കു കണ്ടെത്താൻ എളുപ്പമാണ്. സാഹിത്യ പാരമ്പര്യങ്ങളിൽനിന്ന്, ചരിത്രത്തിൽ നിന്നു പുറത്താക്കപ്പെട്ട സ്ത്രീ എന്നത് അപൂർവ്വതയല്ല. ആദ്യകാല സ്ത്രീ എഴുത്തുകാരൊക്കെ നിർബന്ധിതമായ അദൃശ്യതകൾ അടിച്ചേൽപ്പിക്കപ്പെട്ടവരായിരുന്നു. (പെണ്ണുങ്ങളുടെ കഥയെഴുത്തും കഥയെഴുതുന്ന പെണ്ണുങ്ങളും–ജിസാ ജോസ്, സംഘടിത, മെയ് 2019, വാള്യം 17, ലക്കം 4, പു. 6) സ്വാതന്ത്ര്യപൂർവ്വ ഘട്ടത്തിൽ മലയാളത്തിൽ ആകെ മൂന്ന് പെൺയാത്രാവിവരണങ്ങളാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. അതിൽ ആദ്യത്തേതാണ് തരവത്ത് അമ്മാളുവമ്മയുടെ ഒരു തീർഥയാത്ര (1925). രണ്ടാമത്തേത് മിസിസ് സി. കുട്ടൻ നായരുടെ ഞാൻ കണ്ട യൂറോപ്പാണ്(1936). ഭഗീരഥി അമ്മത്തമ്പുരാൻ എഴുതിയ വനവാസസ്മരണകൾ ആണ് മൂന്നാമത്തേത്. എന്നാൽ ഈ കൃതിയെപ്പറ്റി മറ്റു വിവരങ്ങളൊന്നും ലഭ്യമല്ല. ഇവിടെയാണ് മലയാളത്തിലെ ആദ്യ പെൺയാത്രാവിവരണമായ ഒരു തീർഥയാത്രയുടെ പ്രസക്തി. ഒരു സ്ത്രീ യാത്രചെയ്യുകയും അതു വിവരിച്ചുകൊണ്ട് സ്വന്തം പേരിൽ ഒരു പുസ്തകം എഴുതുകയും ചെയ്തതിനെ അംഗീകരിക്കാനോ ഇതിനെ സാഹിത്യത്തിന്റെ ഗണത്തിൽപ്പെടുത്താനോ തക്ക വിശാലമനസ്കരായ പുരുഷകേസരികളാരും തന്നെ അന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നുവേണം കരുതാൻ. ഒരു തീർഥയാത്ര പുറത്തുവന്നതിനുശേഷം ഏതാണ്ട് പത്തുവർഷക്കാലം കഴിഞ്ഞാണ് മിസിസ്സ് സി. കുട്ടൻ നായരുടെ ഞാൻ കണ്ട യൂറോപ്പ് പുറത്തുവരുന്നത്. ഈ പത്തുവർഷം കൊണ്ടുണ്ടായ സാമൂഹികമാറ്റമാവാം അവരുടെ കൃതിയെ പരിഗണിക്കാൻ അനുകൂല സാഹചര്യമൊരുക്കിയത്. അപ്പോൾപോലും സ്വന്തംപേരിൽ സാഹിത്യരചന നടത്താൻ ഭയപ്പെടുന്ന ആണധികാരത്തിന് വിധേയപ്പെട്ടു നിൽക്കുന്ന ആദ്യകാല എഴുത്തുകാരികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ വേണം ഇവരെയും പെടുത്താൻ. പുരുഷന്റെ പിൻപറ്റിനിന്നുകൊണ്ടല്ലാതെ സാഹിത്യരംഗത്തേക്കു കടന്നുവരാനുള്ള തന്റേടം ഇവർക്കുണ്ടായില്ല എന്നു മനസ്സിലാക്കുമ്പോഴാണ് അമ്മാളുവമ്മ കാണിച്ച ചങ്കൂറ്റത്തെ വിലമതിക്കേണ്ടിവരുക. അതുകൊണ്ടു തന്നെയാവാം, യാത്രയുടെയും സാഹിത്യത്തിന്റെയും മേലുള്ള തങ്ങളുടെ ആധിപത്യം തകർന്നേക്കുമോ എന്ന് ഭയപ്പെട്ട ആൺവർഗബോധം അതിനെ നിസ്സാരമായി അവഗണിച്ചത്. ആണധികാരത്തെ അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ, ആണിന്റെ പേരിന്റെ

നിഴലിൽ നിന്നുകൊണ്ടെഴുതിയ ഞാൻ കണ്ട യൂറോപ്പിനെ ആദ്യ പെൺ യാത്രാവിവരണമായി അംഗീകരിച്ചതും.

ലേഖികയുടെ കൃഷ്ണഭക്തി ചന്ദ്രികയുടെ വിവർത്തനത്തിൽ 'കേരളീയരായ ആസ്തികജനങ്ങൾ ഇതിനെ അഭിനന്ദിക്കുന്നതാകിൽ അബലമായ പരിശ്രമം സഫലമാകുമെന്ന് പറയേണ്ടതില്ല' എന്നെഴുതിയിട്ടുണ്ട്. എഴുത്തിലും താൻ അബലയാണെന്ന് സ്ത്രീകൾക്ക് അക്കാലത്ത് തോന്നൽ ഉണ്ടായിരുന്നു (ഗീതാഞ്ജലി കൃഷ്ണൻ, 2017:30). കാലങ്ങളായി മനസ്സിൽ പതിഞ്ഞ ഈയൊരു ബോധത്തിൽ നിന്നു വിടുതൽനേടുക എന്നത് ഏറെ ശ്രമകരമായിരുന്നു. ലോകപരിചയവും അനുഭവങ്ങളുമാണ് അവരെ അതിന് പ്രാപ്തരാക്കുക. ഈ അറിവിന്റെ ആഴങ്ങൾ അനുഭവിക്കാൻ സ്ത്രീയെ അനുവദിക്കാത്ത സമൂഹം തന്നെയാണ് അവരുടെ അനുഭവവിവരണങ്ങളേയും ചരിത്രത്തിൽ നിന്നു മായ്ച്ചുകളയുന്നത്.

എഴുത്തുകാരികളെ അപ്രധാനവും അവരുടെ എഴുത്തുകളെ അപ്രമാണവുമാക്കികൊണ്ട് അവരെ തമസ്കരിക്കുക എന്ന രീതിയാണ് മലയാളിസമൂഹം പൊതുവേ സ്വീകരിച്ചിരുന്നത് എന്നുകാണാം. ഖണ്ഡിക്കുക എന്നതിനേക്കാൾ തമസ്കരിക്കുകയാകുന്ന ഫലപ്രദമായ പ്രതിരോധം എന്ന് അധികാരവ്യവസ്ഥയ്ക്കറിയാം (ഗീത, 2014: 252). എന്നാൽ ആണധികാര സാഹിത്യചരിത്രങ്ങൾ അവഗണിച്ച സ്ത്രീ പ്രതിഭകളെ വീണ്ടെടുക്കുമ്പോഴാണ് ഏതൊരു സാഹിത്യജനസ്സിന്റയും ചരിത്രം പൂർണമാവുകയുള്ളൂ; പ്രത്യേകിച്ച് സ്ത്രീക്ക് വിലക്കപ്പെട്ട യാത്രയുടെയും യാത്രാവിവരണത്തിന്റെയും.

ഗ്രന്ഥസൂചി

ഗീത, എഴുത്തമ്മമാർ, കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, തിരുവനന്തപുരം, 2014

ഗീതാഞ്ജലി കൃഷ്ണൻ, പെൺ യാത്രകൾ, മാതൃഭൂമി ബുക്സ്, കോഴിക്കോട്, 2017

ജോർജ് കെ.എം. (എഡിറ്റർ), സാഹിത്യചരിത്രം പ്രസ്ഥാനങ്ങളിലൂടെ, സാഹിത്യ പ്രവർത്തന സഹകരണ സംഘം, കോട്ടയം,1958

രാമങ്കരി രാധാകൃഷ്ണൻ, മഹിളകൾ മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ, സാഹിത്യ പ്രവർത്തക സഹകരണ സംഘം, നാഷണൽ ബുക്ക്സ്റ്റാൾ, കോട്ടയം, 2012

രമേഷ് ചന്ദ്രൻ വി,സഞ്ചാരസാഹിത്യ ചരിത്രം മലയാളത്തിൽ, കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, തിരുവനന്തപുരം

വിദ്വാൻ ടി.എം. ചുമ്മാർ, ഭാഷാഗദ്യസാഹിത്യചരിത്രം, നാഷണൽ ബുക്ക്സ്റ്റാൾ, കോട്ടയം.

lekhank2016@gmail.com